

ORDIN Nr. 5113 din 15 decembrie 2014

pentru aprobarea Metodologiei privind managementul riscurilor de corupție în cadrul Ministerului Educației Naționale și al instituțiilor și unităților subordonate/coordonate a căror activitate vizează învățământul preuniversitar

EMITENT: MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 8 din 7 ianuarie 2015

În conformitate cu prevederile:

- [Legii](#) educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- [Legii nr. 188/1999](#) privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- [Legii nr. 7/2004](#) privind Codul de conduită a funcționarilor publici, republicată;
- [Legii nr. 477/2004](#) privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice;
- [Legii nr. 251/2004](#) privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
- [Legii nr. 161/2003](#) privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
- [Legii nr. 115/1996](#) pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;
- [Legii nr. 78/2000](#) pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;
- [Legii nr. 571/2004](#) privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii;
- [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005](#) privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin [Legea nr. 87/2006](#), cu modificările și completările ulterioare;
- [Ordinului](#) președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 1.200/2013 privind monitorizarea respectării normelor de conduită de către funcționarii publici și a implementării procedurilor disciplinare;
- [Ordinului](#) ministrului finanțelor publice nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern/manAGERIAL, cuprinzând standardele de control intern/manAGERIAL la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/manAGERIAL, republicat, cu modificările ulterioare;
- [Hotărârii Guvernului nr. 185/2013](#) privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației naționale emite prezentul ordin.

ART. 1

Se aprobă Metodologia privind managementul riscurilor de corupție în cadrul Ministerului Educației Naționale și al instituțiilor și unităților subordonate/coordonate a căror activitate vizează învățământul preuniversitar, prevăzută în [anexa](#) care face parte integrantă din prezentul ordin.

ART. 2

Secretarul general adjunct - președintele Comisiei Naționale de Prevenire a Actelor de Corupție în Educație, direcțiile generale/direcțiile/serviciile din Ministerul Educației Naționale, instituțiile și unitățile subordonate/coordonate a căror activitate vizează învățământul preuniversitar vor aduce la cunoștința personalului prevederile prezentului ordin.

ART. 3

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale,

Remus Pricopie

București, 15 decembrie 2014.

Nr. 5.113.

ANEXA 1

METODOLOGIE

privind managementul riscurilor de corupție în cadrul Ministerului Educației Naționale și al instituțiilor și unităților subordonate/coordonate a căror activitate vizează învățământul preuniversitar

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

ART. 1

În înțelesul prezentei metodologii, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează:

a) structuri ale Ministerului Educației Naționale - structuri ale aparatului central al Ministerului Educației Naționale și instituții și unități subordonate/coordonate a căror activitate vizează învățământul preuniversitar, respectiv structuri subordonate acestora ai căror conducători au calitatea de ordonatori de credite;

b) unitate de muncă - formă de organizare structurală ce reunește un ansamblu de angajați care realizează același gen de activități, permițând în consecință expunerea la riscuri similare. Unitatea de muncă poate fi regăsită în structura organizatorică a Ministerului Educației Naționale sub denumiri variate: direcție generală, direcție, serviciu, birou sau la structurile subordonate/coordonate sub denumirea de compartiment, comisie, catedră, consiliu, dar și funcție unică, așa cum sunt, de exemplu, funcțiile de psiholog sau consilier juridic;

c) coordonator al unității de muncă - directorul/șeful ori responsabilul cu organizarea activităților din cadrul unei unități de muncă, care furnizează informațiile solicitate de către Comisia Națională de Prevenire a Actelor de Corupție în Educație pe tot parcursul activităților de management al riscurilor de corupție;

d) activitate - ansamblu de acte fizice, intelectuale și morale realizate în scopul obținerii unor rezultate;

e) amenințare de corupție - acțiunea sau evenimentul potențial de corupție ce poate să apară în cadrul unei activități a Ministerului Educației Naționale sau a unei structuri subordonate/coordonate Ministerului Educației Naționale;

f) risc de corupție - amenințare de corupție, vizând un angajat, colectiv profesional sau domeniu de activitate, determinat de cauze/vulnerabilități specifice și de natură să producă un impact cu privire la îndeplinirea obiectivelor/activităților unei structuri;

g) vulnerabilitate - slăbiciune în sistemul de reglementare ori control al activităților specifice, care ar putea fi exploatată, stând la baza și putând declanșa săvârșirea unei fapte de corupție. Spre deosebire de amenințare, care este potențială, vulnerabilitatea/cauza există permanent în cadrul activității unei structuri;

h) materializarea riscului - translatarea riscului din domeniul incertitudinii, al situației potențiale de corupție în cel al certitudinii, respectiv săvârșirea unei fapte de corupție;

i) incident de integritate - eveniment produs la nivelul unei structuri a Ministerului Educației Naționale, urmat de dispunerea față de personalul implicat a uneia dintre următoarele măsuri: trimiterea în judecată, hotărârea definitivă de condamnare pentru fapte de corupție, respectiv aplicarea unei sancțiuni disciplinare ca urmare a efectuării unui test de integritate ori a întocmirii unui raport de evaluare, rămas definitiv, de către Agenția Națională de Integritate;

j) impact - efectele produse în cadrul activității unei structuri în cazul în care un risc de corupție se materializează;

k) responsabil de risc - personalul de conducere al structurii Ministerului Educației Naționale, responsabilizat prin Registrul riscurilor de corupție pentru implementarea măsurilor de prevenire/control.

ART. 2

(1) Prezenta metodologie se aplică în scopul adoptării la nivelul tuturor structurilor Ministerului Educației Naționale a unor măsuri de control și/sau prevenire, adaptate cauzelor care determină posibilitatea de apariție a unor fapte de corupție, astfel încât să fie menținute la un nivel acceptabil atât probabilitatea de apariție a acestora, cât și impactul resimțit la nivelul activităților ministerului sau la nivelul structurilor subordonate/coordonate Ministerului Educației Naționale.

(2) Conducătorii structurilor Ministerului Educației Naționale sunt obligați să asigure implementarea prezentei metodologii și să aplice măsuri de prevenire/control care să limiteze expunerea la riscuri de corupție a personalului.

(3) Ministerul Educației Naționale poate colabora, în baza unui protocol, cu Direcția Generală Anticorupție, cu Serviciul Român de Informații sau cu alte structuri/instituții cu competențe în domeniu.

(4) Ministerul Educației Naționale poate coopera la nivel central și teritorial cu structurile specializate ale Direcției Generale Anticorupție și ale Serviciului Român de Informații, în vederea:

a) planificării și organizării de cursuri ori stagii de formare destinate dobândirii sau perfecționării cunoștințelor și competențelor/abilităților personalului Ministerului Educației Naționale/structurilor subordonate/coordonate, pentru aplicarea prezentei metodologii;

b) adaptării metodelor și instrumentelor utilizate pentru culegerea, analiza, interpretarea și evaluarea categoriilor de date și informații privind riscurile de corupție la particularitățile funcționale sau operaționale ale Ministerului Educației Naționale și ale structurilor subordonate/coordonate;

c) elaborării de ghiduri și proceduri destinate să asigure atingerea obiectivelor activităților și sustenabilitatea rezultatelor;

d) accesării fondurilor structurale, pentru atingerea obiectivelor propuse.

(5) Ministerul Educației Naționale asigură monitorizarea, coordonarea și evaluarea stadiului de implementare a prezentei metodologii și a măsurilor de prevenire/control al riscurilor de corupție de către structurile Ministerului Educației Naționale, pe baza datelor și informațiilor transmise de acestea ori a rapoartelor de monitorizare și reevaluare.

(6) Structurile au obligația de a furniza Ministerului Educației Naționale datele și informațiile solicitate, cu respectarea termenelor și a cerințelor generale ori specifice stabilite.

CAPITOLUL II

Managementul riscurilor de corupție

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

ART. 3

Activitățile de management al riscurilor de corupție au drept scop atingerea obiectivelor:

- a) promovarea integrității, transparenței instituționale și a bunei desfășurări a activităților specifice;
- b) stabilirea priorităților de intervenție în domeniul prevenirii corupției;
- c) asumarea răspunderii de către personalul de conducere cu privire la implementarea măsurilor de prevenire/control al riscurilor de corupție.

ART. 4

Managementul riscurilor de corupție presupune parcurgerea următoarelor etape:

- a) instruirea persoanelor din sfera educației (cadre didactice, personal de conducere, membri ai consiliilor de administrație cu privire la modalitățile de prevenire și combatere a corupției, la importanța integrității);
- b) pregătirea activităților;
- c) identificarea și descrierea riscurilor de corupție;
- d) evaluarea riscurilor de corupție;
- e) determinarea și implementarea măsurilor de prevenire/control;
- f) monitorizarea și revizuirea periodică a riscurilor;
- g) reevaluarea riscurilor.

ART. 5

(1) În vederea realizării activităților de management al riscurilor de corupție, șefii structurilor Ministerului Educației Naționale dispun, prin decizie, constituirea de comisii pentru prevenirea actelor de corupție în educație, denumite în continuare comisii.

(2) Componența fiecărei comisii se stabilește în funcție de dimensiunea și caracteristicile organizatorice ale structurilor Ministerului Educației Naționale, avându-se în vedere următoarele categorii de funcții:

- a) coordonatorul comisiei este conducătorul structurii sau o persoană desemnată de către acesta;
- b) membrii comisiei sunt desemnați din rândul personalului de conducere sau sunt persoane desemnate de la nivelul principalelor direcții, servicii, birouri ori similare;
- c) șeful/reprezentantul structurii de control managerial intern;
- d) șeful/reprezentantul structurii de management resurse umane - la nivelul Ministerului Educației Naționale/structurii subordonate/coordonate;
- e) consilierul pentru integritate;
- f) secretarul comisiei, numit de coordonatorul comisiei; secretarul comisiei este și persoana responsabilă cu raportarea stadiului de implementare a Strategiei anticorupție în educație.

(3) La solicitarea structurilor Ministerului Educației Naționale pot participa la activitățile comisiilor și reprezentanți ai organelor abilitate care să asigure instruirea și îndrumarea de specialitate.

(4) Stadiul de implementare a măsurilor de prevenire/control a/al riscurilor de corupție din sistemul educațional este monitorizat de către Comisia Națională pentru Prevenirea Actelor de Corupție în Educație. Componenta și regulamentul de funcționare a acesteia sunt aprobate prin ordin al ministrului.

ART. 6

(1) Consilierul pentru integritate este persoana desemnată la nivelul structurilor aparatului central al Ministerului Educației Naționale și al structurilor aflate în subordinea/coordonarea Ministerului Educației Naționale, respectiv al structurilor subordonate acestora ai căror conducători au calitatea de ordonatori de credite, pentru sprijinirea activităților de prevenire a corupției.

(2) Șefii structurilor prevăzute la alin. (1) pot dispune desemnarea consilierilor pentru integritate și la alte structuri din subordine, având la bază criteriile minimale reprezentate de:

- a) volumul și complexitatea activităților structurii;
- b) numărul angajaților din cadrul structurilor subordonate sau aflate în coordonare;
- c) posibilitățile concrete de prevenire a corupției;
- d) distanța dintre sediul structurii subordonate/coordonate și sediul structurii ierarhic superioare.

ART. 7

Consilierul pentru integritate se desemnează prin dispoziție a conducătorului structurii din rândul personalului care respectă normele de deontologie profesională, procedurile de lucru în activitatea desfășurată sau prevederile legale privind incompatibilitățile, interdicțiile, declararea averilor ori conflictul de interese.

ART. 8

(1) Consilierul pentru integritate are următoarele atribuții:

a) prezintă materialele transmise de către Ministerul Educației Naționale cu privire la activitatea de prevenire și combatere a corupției personalului din structurile aflate în subordinea/coordonarea Ministerului Educației Naționale;

b) ține evidența nominală a personalului care participă la activitățile de informare și de instruire anticorupție;

c) propune șefului structurii organizarea și desfășurarea unor activități de instruire;

d) sprijină membrii comisiei în realizarea activităților de monitorizare, evaluare/reevaluare a riscurilor ori de realizare a studiilor de caz.

(2) Fișa postului persoanei desemnate consilier pentru integritate se actualizează cu atribuțiile prevăzute la alin. (1) ori de câte ori este necesar, în condițiile legii.

ART. 9

Șefii structurilor Ministerului Educației Naționale au obligația de a comunica în scris Comisiei Naționale de Prevenire a Actelor de Corupție în Educație, în termen de 30 de zile, orice modificări cu privire la persoanele desemnate consilieri pentru integritate sau a persoanelor responsabile cu raportarea stadiului de implementare a Strategiei anticorupție în educație.

ART. 10

(1) În vederea realizării activităților referitoare la managementul riscurilor de corupție, fiecare comisie beneficiază de sprijinul coordonatorilor unităților de muncă, aceștia având obligația de a transmite, în termenele și cu respectarea condițiilor specifice, informațiile sau documentele solicitate.

(2) La stabilirea unităților de muncă ce se includ în procesul de identificare și evaluare a riscurilor de corupție se au în vedere categoriile de activități prevăzute la [art. 11](#).

SECȚIUNEA a 2-a

Pregătirea activităților

ART. 11

(1) Implementarea prezentei metodologii vizează, în etapa de pregătire, următoarele aspecte:

- a) constituirea și stabilirea componenței comisiilor;
- b) informarea personalului privind prevederile prezentei metodologii;
- c) instruirea membrilor comisiei cu privire la aspectele conceptuale și metodologice specifice managementului riscurilor de corupție;
- d) fixarea principalelor repere ale activităților: delimitarea unităților de muncă ce se includ în procesul de analiză, rolul și responsabilitățile fiecărui membru al comisiei, precum și planificarea, desfășurarea și evaluarea activităților.

(2) Activitățile stabilite conform alin. (1) lit. d) sunt prevăzute în Fișa pentru stabilirea sarcinilor, responsabilităților și planificarea activității comisiei, prevăzută în [anexa nr. 1](#).

ART. 12

Responsabilitatea privind planificarea și desfășurarea instruirii membrilor comisiilor revine Ministerului Educației Naționale, prin structurile sale centrale și teritoriale.

SECȚIUNEA a 3-a

Identificarea și descrierea riscurilor de corupție

ART. 13

(1) Identificarea și descrierea riscurilor constau în evidențierea amenințărilor de corupție, precum și a vulnerabilităților/cauzelor prezente în cadrul activităților curente ale structurilor Ministerului Educației Naționale care ar putea conduce la săvârșirea unor fapte de corupție.

(2) Pentru identificarea amenințărilor de corupție se desfășoară următoarele activități:

- a) chestionarea conducerii structurilor Ministerului Educației Naționale;
- b) evaluarea activității și a situațiilor specifice de muncă ale angajaților;
- c) descrierea amenințărilor de corupție.

ART. 14

(1) Pentru identificarea opiniilor cu privire la riscurile de corupție și eficacitatea măsurilor de prevenire/control existente, membrii comisiei realizează chestionarea întregului personal de conducere de la nivelul structurii Ministerului Educației Naționale, exclusiv a coordonatorilor unităților de muncă, utilizând întrebările din Chestionarul pentru identificarea amenințărilor/riscurilor de corupție (ghid de interviu pentru conducerea structurii/componentelor, exclusiv coordonării unităților de muncă), prevăzut în [anexa nr. 2](#).

(2) Informațiile rezultate din analiza chestionarelor se utilizează în activitățile ulterioare de management al riscurilor de corupție.

ART. 15

Membrii comisiei analizează obiectivele specifice ale structurii Ministerului Educației Naționale, completând, pe baza documentelor interne și/sau, după caz, a consultării coordonatorilor unităților de muncă, Fișa de analiză a activităților vulnerabile la corupție, prevăzută în [anexa nr. 3](#).

ART. 16

(1) Potrivit prezentei metodologii sunt considerate vulnerabile la corupție toate activitățile care prezintă slăbiciuni în sistemul de control intern/managerial, de natură a fi exploatate de către angajații structurii sau de către terți, pentru comiterea unor fapte de corupție.

(2) În procesul de analiză de la nivelul unei structuri a Ministerului Educației Naționale vor fi incluse următoarele categorii de activități, după caz:

- a) contacte frecvente cu exteriorul instituției, cu diversele categorii de beneficiari ai serviciilor publice;
- b) gestionarea fondurilor externe ale programelor/proiectelor, a fondurilor comitetului de părinți;
- c) gestionarea informației - deținerea și utilizarea informației, accesul la informații confidențiale, gestionarea informațiilor clasificate;
- d) gestionarea mijloacelor financiar-contabile;
- e) achiziția/gestionarea de bunuri, servicii și lucrări;
- f) gestionarea și funcționarea bunurilor aflate în administrare și a bazei materiale a unității de învățământ;
- g) acordarea unor aprobări ori autorizații;
- h) gestionarea actelor de studii și a documentelor de evidență școlară;
- i) îndeplinirea funcțiilor de control, monitorizare, evaluare și consiliere;
- j) competența decizională exclusivă;
- k) recrutarea și selecția personalului;
- l) constatarea de conformitate sau încălcare a legii, aplicarea de sancțiuni;
- m) constituirea claselor/transferul elevilor;
- n) gestionarea situațiilor școlare;
- o) încheierea situației școlare semestriale/anuale a elevilor;
- p) acordarea premiilor, a recompenselor și a distincțiilor elevilor;
- q) respectarea eticii profesionale;
- r) sancționarea atitudinilor neadecvate funcției de cadru didactic, didactic auxiliar sau personal administrativ;
- s) orice alte activități prevăzute în regulamentele și metodologiile specifice.

ART. 17

Membrii comisiei și/sau, după caz, coordonatorii unităților de muncă întocmesc pentru fiecare activitate inclusă în Fișa de analiză a activităților vulnerabile la corupție o sinteză a amenințărilor de corupție susceptibile să se manifeste în acel context profesional, având în vedere, cel puțin, următoarele elemente:

- a) sursele posibile de riscuri de corupție la care personalul poate fi expus: persoane, grupuri interesate de serviciile oferite, avantajele sau dezavantajele potențiale pentru terți, materiale ori de altă natură, ce pot fi generate de activitățile desfășurate;
- b) acțiunile ori demersurile premergătoare săvârșirii unei infracțiuni;
- c) fapte de corupție care au fost comise anterior în cadrul domeniului de activitate;
- d) cazuri de conduită necorespunzătoare sau încălcări ale procedurilor, înregistrate la nivelul structurii.

ART. 18

Pentru descrierea amenințărilor de corupție, membrii comisiei au în vedere enunțurile utilizate în cadrul Raportului privind riscurile și vulnerabilitățile la corupție specifice structurilor Ministerului Educației Naționale, realizat de către Ministerul Educației Naționale.

ART. 19

(1) Fișele de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție, întocmite conform modelului prevăzut în [anexa nr. 4](#), se completează de către membrii comisiei și/sau, după caz, coordonatorii unităților de muncă, pentru fiecare dintre amenințările identificate conform [art. 17](#).

(2) Pentru identificarea cauzelor aferente fiecărui risc se au în vedere informațiile rezultate în urma derulării etapelor prevăzute la [art. 21](#) și [23](#), precum și orice alte observații sau analize privind cultura organizațională sau conduita angajaților.

ART. 20

În vederea identificării vulnerabilităților/cauzelor care determină expunerea la riscuri de corupție, membrii comisiei parcurg următoarele etape:

- a) identificarea cadrului normativ;
- b) analiza incidentelor de integritate;
- c) analiza eficacității sistemului de control intern/managerial al structurii.

ART. 21

(1) Membrii comisiei și/sau, după caz, coordonatorii unităților de muncă întocmesc, în formatul prevăzut în [anexa nr. 5](#), un raport de evaluare a cadrului normativ aplicabil domeniului de activitate vizat.

(2) Obiectivele analizei cadrului normativ sunt:

- a) identificarea prevederilor ce conțin factori potențiali de manifestare a corupției;
- b) avansarea de propuneri pentru eliminarea normelor care favorizează sau pot favoriza corupția;
- c) propunerea unor măsuri de prevenire/control pentru a reduce expunerea la riscuri de corupție.

ART. 22

Membrii comisiei, în colaborare cu personalul specializat din cadrul Direcției Generale Anticorupție, Agenția Națională de Integritate sau alte structuri specializate, realizează o analiză generală a incidentelor de integritate care s-au manifestat în cadrul structurilor Ministerului Educației Naționale, ținând cont de următoarele elemente:

- a) evoluția probabilă a diferitelor fenomene infracționale din sfera corupției, a nivelului de gravitate ori a impactului asociat acestora;
- b) activitățile expuse riscurilor de corupție analizate și gradul lor de vulnerabilitate;
- c) modurile de operare utilizate și măsurile pe care făptuitorii le-au adoptat pentru a-și disimula actele infracționale;
- d) măsurile de prevenire/control care au fost adoptate în cadrul domeniilor de activitate unde s-au produs incidente de integritate și gradul de eficacitate a acestora.

ART. 23

Membrii comisiei și/sau, după caz, coordonatorii unităților de muncă identifică și consemnează în fișele întocmite conform [art. 19](#) eventuale deficiențe în cadrul sistemului de control intern/managerial utilizat, având în vedere:

- a) constatări rezultate din activități de control ori sesizări anterioare, care au identificat deficiențe ori vulnerabilități ale sistemului de control intern/managerial, de natură a favoriza apariția unor fapte de corupție;
- b) eficacitatea implementării de către conducerea structurii/Ministerului Educației Naționale a concluziilor și recomandărilor furnizate în urma activităților de control;

c) vulnerabilități la corupție pe care terții le-ar putea exploata în planurile reglementării, organizării, desfășurării și controlului activității, al formării, instruirii și experienței personalului.

SECȚIUNEA a 4-a

Evaluarea riscurilor de corupție

ART. 24

(1) Evaluarea riscurilor de corupție se realizează cu scopul de a fundamenta decizia cu privire la prioritatea de stabilire a măsurilor de prevenire/control, prin estimarea nivelurilor de probabilitate și impact asupra rezultatelor așteptate și a prestației profesionale a personalului.

(2) Activitatea de evaluare se desfășoară pentru fiecare dintre riscurile înscrise în fișele de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție.

ART. 25

Pentru evaluarea riscurilor de corupție se parcurg următoarele etape:

- a) estimarea probabilității de materializare a riscurilor de corupție;
- b) determinarea impactului asupra obiectivelor și activităților structurii;
- c) aprecierea caracterului adecvat al măsurilor de control existente pentru fiecare risc de corupție;
- d) determinarea expunerii la riscuri și a priorității de intervenție;
- e) clasificarea și ordonarea riscurilor de corupție.

ART. 26

(1) Estimarea nivelului de probabilitate se realizează prin aprecierea șanselor de materializare a riscurilor de corupție în cadrul activităților structurii, utilizând informațiile și analizele colectate în etapa de identificare și descriere a riscurilor.

(2) În scopul arătat la alin. (1), membrii comisiei și/sau, după caz, coordonatorii unităților de muncă determină și consemnează în Fișa de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție nivelul de probabilitate, utilizând o scală de evaluare în 5 trepte, corespunzător valorilor și indicatorilor descriptivi asociați acestora, prevăzuți în [anexa nr. 6](#).

ART. 27

Estimarea impactului global al unui risc de corupție constituie activitatea de cuantificare a efectelor posibile ale acestuia asupra obiectivelor, activităților, sarcinilor sau rezultatelor așteptate ale structurii, corespunzător următoarelor componente/dimensiuni:

- a) impact asupra nivelului de performanță a activităților și obținerea rezultatelor așteptate;
- b) impact asupra calendarului activităților ori întârzieri posibile în termenul de realizare a obiectivelor activității;
- c) consecințe exprimate în termeni de buget;
- d) consecințe în planul imaginii instituției.

ART. 28

Pentru determinarea impactului riscurilor de corupție, membrii comisiei au următoarele responsabilități:

- a) stabilirea tuturor dimensiunilor posibile ale impactului global, pentru fiecare risc de corupție identificat conform [art. 19](#);
- b) stabilirea, sub formă procentuală, pentru dimensiunile identificate conform lit. a), a importanței relative a fiecăreia în cadrul impactului global;
- c) estimarea și consemnarea în Fișa de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție a impactului global în cazul materializării, utilizând indicatorii descriptivi conform Scalei de estimare a impactului global al riscului, prevăzută în [anexa nr. 7](#), asociați dimensiunilor prevăzute la [art. 27](#).

ART. 29

(1) Membrii comisiei și/sau coordonatorii unităților de muncă, după caz, evaluează dacă măsurile de prevenire/control care se adresează riscurilor de corupție identificate au fost proiectate corespunzător și puse în practică în mod eficient.

(2) Pentru îndeplinirea prevederilor alin. (1), membrii comisiei și/sau coordonatorii unităților de muncă, după caz, cuantifică și consemnează în Fișa de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție nivelul perceput de eficacitate a fiecărei măsuri de prevenire/control existente, utilizând corespondența prevăzută în [anexa nr. 8](#).

ART. 30

(1) Membrii comisiei calculează nivelul de expunere la riscuri de corupție, constând în produsul dintre valorile probabilității și impactului global, completând valoarea rezultată în Fișa de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție.

(2) Utilizând scala de evaluare a expunerii la riscuri de corupție și corespondența asociată intersecției valorilor impactului și probabilității, prevăzute în [anexa nr. 9](#), membrii comisiei stabilesc și consemnează în Fișa de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție prioritatea de intervenție.

ART. 31

Pe baza priorității de intervenție, în ordinea valorii nivelului de expunere, membrii comisiei clasifică și ordonează riscurile de corupție în următoarele categorii:

a) riscuri minore, care pot fi considerate tolerabile și inerente activităților Ministerului Educației Naționale/structurii, față de care nu este necesară adoptarea unor măsuri suplimentare, ci doar aplicarea celor existente;

b) riscuri moderate, care pot fi monitorizate sau controlate, prin creșterea eficacității măsurilor existente ori, după caz, prin adoptarea unor măsuri suplimentare de prevenire/control;

c) riscuri înalte, caracterizate, simultan, cu o mare probabilitate de apariție și cu o gravitate foarte mare a impactului, care necesită concentrarea atenției conducerii structurii pentru adoptarea/implementarea unor măsuri urgente de prevenire/control adecvate.

SECȚIUNEA a 5-a

Determinarea și implementarea măsurilor de prevenire/control al riscurilor de corupție

ART. 32

În baza clasificării realizate conform [art. 31](#) și a rezultatelor activităților de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție, membrii comisiei propun măsuri pentru prevenirea/controlul acestora.

ART. 33

(1) Principalele categorii de măsuri de prevenire/control sunt următoarele:

a) măsuri preventive - sunt cele care vizează cauzele identificate și au ca rezultat limitarea probabilității de comitere a unor fapte de corupție de către un terț/angajat interesat:

a.1) măsuri de protecție fizică și monitorizare a accesului la informații, documente ori resurse;

a.2) planificarea și organizarea în mod transparent și ușor de verificat a activităților și a modalității de adoptare a deciziei: separarea responsabilităților, aprobarea activității, supervizarea, pregătirea personalului cu rol de coordonare;

a.3) supervizarea documentelor întocmite și a performanțelor individuale ale personalului;

a.4) separarea atribuțiilor de autorizare, înregistrare ori revizuire pentru a fi evitate riscurile de corupție;

a.5) asigurarea comunicării adecvate către terți a obligațiilor de conduită a personalului;

a.6) dezvoltarea, comunicarea și monitorizarea aplicării de proceduri clare în activitatea curentă;

a.7) promovarea schimbării de atitudine a personalului privind riscurile de corupție, asigurându-se informarea și instruirea adecvată privind obligațiile legale și măsurile de prevenire/control implementate în vederea minimizării riscurilor de corupție;

a.8) dezvoltarea de sisteme informatice pentru serviciile oferite;

a.9) promovarea canalelor de sesizare a unor eventuale fapte de corupție, precum și a măsurilor de protecție a personalului stabilite prin [Legea nr. 571/2004](#) privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii;

b) măsuri realizate în scopul depistării unor eventuale nereguli, după ce riscurile de corupție s-au materializat:

b.1) realizarea/solicitarea realizării de către structurile competente a unor teste de integritate sau alte activități de verificare a respectării normelor legale;

b.2) realizarea de verificări aleatorii ale documentelor și activităților desfășurate;

b.3) realizarea unor activități de control/verificare privind accesul sau implementarea de informații în bazele de date;

b.4) activități de control de fond ori tematic, activități de inventar.

(2) Măsurile suplimentare de prevenire/control se propun în scopul de a reduce probabilitatea de materializare ori de a minimiza impactul riscurilor de corupție, vizează, cu prioritate, riscurile înalte și cele moderate și se înscriu în fișele de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție.

ART. 34

(1) Informațiile rezultate în urma implementării prezentei metodologii se includ în Registrul riscurilor de corupție, care se întocmește de către comisie, conform modelului prevăzut în [anexa nr. 10](#), și se aprobă de către conducătorul structurii Ministerului Educației Naționale, cuprinzând responsabilități pentru toate nivelurile ierarhice ale acesteia.

(2) După aprobare, un exemplar al Registrului riscurilor de corupție, câte un exemplar al fișelor de identificare și descriere a riscurilor de corupție, precum și al raportului prevăzut la [art. 18](#) se transmit Ministerului Educației Naționale/inspectoratelor școlare, după caz.

ART. 35

În baza documentelor transmise de către structurile Ministerului Educației Naționale și a altor informații privind manifestarea corupției în cadrul acestora, Comisia Națională de Prevenire a Actelor de Corupție în Educație întocmește și actualizează Raportul privind riscurile și vulnerabilitățile la corupție în activitatea Ministerului Educației Naționale.

SECȚIUNEA a 6-a

Monitorizarea și revizuirea riscurilor de corupție

ART. 36

Activitatea de monitorizare și cea de revizuire a riscurilor de corupție se realizează anual de către structurile Ministerului Educației Naționale, în scopul de a asigura eficacitatea procesului de management al riscurilor de corupție, respectiv pentru a formula recomandări privind măsuri de prevenire/control.

ART. 37

(1) Monitorizarea riscurilor de corupție se realizează de către comisie, la nivelul structurii unde aceasta este constituită, respectiv de către Ministerul Educației Naționale.

(2) În vederea realizării activității de monitorizare, anual, până la 1 decembrie, responsabilii de risc stabiliți în Registrul riscurilor de corupție transmit consilierilor pentru integritate rapoarte de evaluare cantitative și calitative privind implementarea măsurilor de prevenire/control al riscurilor de corupție, care conțin cel puțin următoarele informații:

- a) indicatori cantitativi aferenți măsurilor propuse pentru prevenirea/controlul riscurilor de corupție;
- b) modificările intervenite în privința valorilor de expunere la riscuri de corupție, corespunzătoare nivelurilor de probabilitate și impact;
- c) informații privind fapte de corupție sesizate ori constatate în cadrul domeniului de activitate;
- d) propuneri de măsuri suplimentare de prevenire/control al riscurilor de corupție;
- e) modificări semnificative intervenite în privința reglementărilor specifice activităților desfășurate, de natură a genera analize suplimentare privind eventuale noi riscuri de corupție.

(3) În situația apariției unor riscuri noi de corupție, respectiv a unor informații care pot să modifice nivelul de expunere ori să afecteze eficacitatea activității de prevenire/control, membrii comisiei întocmesc în mod corespunzător fișele de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție, reluând etapele aferente prevăzute în prezenta metodologie.

ART. 38

(1) Pe baza documentelor rezultate în urma aplicării măsurilor prevăzute la [art. 37](#), comisia întocmește Raportul de monitorizare a riscurilor de corupție la nivelul Ministerului Educației Naționale/structurii.

(2) Activitatea de monitorizare de la nivelul unităților de învățământ preuniversitar se finalizează prin adoptarea unui registru revizuit la nivelul inspectoratelor școlare. Acesta va fi transmis Ministerului Educației Naționale până la data de 1 februarie a fiecărui an, împreună cu documentele ce au stat la baza revizuirii acestuia.

(3) Activitatea de monitorizare la nivelul structurilor subordonate/coordonate, altele decât cele de la alin. (2), se finalizează prin adoptarea unui registru revizuit, care se transmite Ministerului Educației Naționale până la data de 1 februarie a fiecărui an, împreună cu documentele ce au stat la baza revizuirii acestuia.

(4) Activitatea de monitorizare la nivelul Ministerului Educației Naționale se finalizează prin adoptarea unui registru revizuit până la data de 1 martie a fiecărui an, împreună cu documentele ce au stat la baza revizuirii acestuia.

ART. 39

Structurile Ministerului Educației Naționale la nivelul cărora se produc incidente de integritate transmit Ministerului Educației Naționale, în termen de 60 de zile de la luarea la cunoștință, următoarele documente:

- a) fișa de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție și Registrul revizuit, corespunzător riscului materializat;

b) un raport al șefului nemijlocit al angajatului care a comis fapta, avizat de șeful ierarhic, conținând informații privind măsurile de control adoptate ulterior incidentului de integritate și de prevenire a unor incidente similare, precum și aprecieri privind cauzele care au stat la baza comiterii faptei.

ART. 40

(1) În vederea evaluării impactului aplicării prezentei metodologii, a stadiului de implementare a măsurilor de prevenire/control al riscurilor de corupție ori a recomandărilor formulate, Comisia Națională de Prevenire a Actelor de Corupție în Educație de la nivelul Ministerului Educației Naționale, cu sprijinul Direcției Generale Anticorupție, întocmește rapoarte anuale de monitorizare.

(2) Rapoartele prevăzute la alin. (1) se întocmesc pe baza informațiilor transmise de structurile Ministerului Educației Naționale, potrivit prezentei metodologii, precum și a informațiilor rezultate din implementarea unei aplicații informatice de monitorizare a riscurilor de corupție contractată de către Ministerul Educației Naționale în cadrul proiectului PODCA "Prevenirea corupției în educație prin informare, formare și responsabilizare", SMIS 30342.

SECȚIUNEA a 7-a

Reevaluarea riscurilor de corupție

ART. 41

Atunci când la nivelul structurilor Ministerului Educației Naționale se constată recurența unor forme de manifestare a corupției, Ministerul Educației Naționale poate solicita sprijinul Direcției Generale Anticorupție pentru realizarea de misiuni de reevaluare.

ART. 42

(1) Misiunile de reevaluare se realizează în scopul identificării eventualelor disfuncționalități privind managementul riscurilor de corupție și al formulării unor recomandări de măsuri de prevenire/control în domeniul de activitate evaluat.

(2) Ministerul Educației Naționale planifică și realizează activitatea de reevaluare, constând în:

- a) interviuri realizate de personalul de specialitate;
- b) sondaj de opinie, pe un eșantion reprezentativ de angajați;
- c) focus grup, realizat cu participarea personalului structurii ori a altor factori interesați;
- d) analiza documentelor realizate conform prezentei metodologii și a eficacității activităților de prevenire/control privind riscurile de corupție.

ART. 43

(1) Misiunea de reevaluare se realizează prin:

- a) analiza și evaluarea documentelor întocmite de către structurile Ministerului Educației Naționale, conform prezentei metodologii, în scopul cunoașterii activităților, proceselor ori procedurilor ce urmează a fi evaluate;
- b) analiza cauzisticii de corupție înregistrate în domeniul de activitate;
- c) stabilirea obiectivelor misiunii și a instrumentelor ce urmează a fi utilizate pentru reevaluarea riscurilor de corupție;
- d) planificarea activităților, întâlnirilor, discuțiilor ori interviurilor cu personalul din cadrul domeniului evaluat ori a celorlalte metode ce urmează a fi utilizate;
- e) realizarea vizitelor de reevaluare;
- f) analiza și prelucrarea informațiilor rezultate în urma vizitelor de reevaluare;
- g) realizarea raportului de reevaluare.

(2) Raportul de reevaluare trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

- a) scopul și obiectivele misiunii de reevaluare;
- b) datele de identificare a misiunii: structura Ministerului Educației Naționale care face obiectul misiunii, echipa, durata misiunii de reevaluare;
- c) metodologia de realizare a reevaluării: documentarea, metodele, tehnicile și instrumentele utilizate;
- d) documentele evaluate ori cele întocmite în cursul misiunii de reevaluare;
- e) constatările rezultate;
- f) raționamentele și deducțiile formulate;
- g) concluzii și recomandări de măsuri de prevenire/control al riscurilor de corupție.

ART. 44

Rapoartele de monitorizare și rapoartele de reevaluare realizate se prezintă conducerii Ministerului Educației Naționale, respectiv structurilor, în vederea dispunerii măsurilor destinate să îmbunătățească procesul de management al riscurilor de corupție.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

ART. 45

În vederea prevenirii faptelor de corupție, personalul de conducere din cadrul Ministerului Educației Naționale/structurilor subordonate/coordonate are următoarele responsabilități:

- a) implementează prezenta metodologie și aplică măsurile de prevenire și control al riscurilor la corupție;
- b) solicită sprijinul instituțiilor specializate cu privire la măsurile ce pot fi dispuse pentru prevenirea faptelor de corupție din domeniul de competență;
- c) asigură participarea personalului din subordine la activitățile de informare și de instruire anticorupție organizate de Ministerul Educației Naționale;
- d) sprijină membrii Comisiei Naționale de Prevenire a Actelor de Corupție în Educație din cadrul Ministerului Educației Naționale în realizarea studiilor de caz cu privire la faptele de corupție săvârșite de personalul angajat;
- e) furnizează documente referitoare la organizarea și funcționarea structurii, precum și alte date necesare pentru pregătirea activităților de prevenire a faptelor de corupție;
- f) promovează campaniile anticorupție inițiate de Comisia Națională de Prevenire a Actelor de Corupție în Educație, prin postarea acestora la avizier și pe prima pagină a site-urilor proprii de internet și intranet.

ART. 46

Documentația privind implementarea prezentei metodologii se păstrează de către consilierul pentru integritate, pentru a fi disponibilă în cazul evaluării activității de management al riscurilor de corupție.

ART. 47

Aplicația informatică de monitorizare a riscurilor de corupție, realizată în cadrul proiectului PODCA "Prevenirea corupției în educație prin informare, formare și responsabilizare", SMIS 30342, se gestionează la nivelul Ministerului Educației Naționale și al structurilor sale.

ART. 48

În vederea implementării prezentei metodologii, Ministerul Educației Naționale poate colabora cu Agenția Națională de Integritate, Direcția Generală Anticorupție, asociațiile care au ca obiect de activitate prevenirea corupției sau transparența în educație, precum și cu alte instituții specializate.

ART. 49

[Anexele nr. 1](#) - 10 fac parte integrantă din prezenta metodologie.

ANEXA 1

la [metodologie](#)

FIȘĂ

pentru stabilirea sarcinilor, responsabilităților și planificarea activității Comisiei pentru prevenirea actelor de corupție în educație

Denumirea structurii Ministerului Educației Naționale		Data începerii activității:		
Domeniile de activitate evaluate:				
-				
-				
Componența Comisiei pentru prevenirea actelor de corupție în educație				
Nr. crt.	Numele și prenumele	Direcția/ Departamentul	Funcția	Categoria de membru*)

Sarcinile și responsabilitățile membrilor Comisiei pentru prevenirea actelor de corupție în educație				
Etapa de identificare și descriere a riscurilor de corupție				
Nr. crt.	Numele și prenumele	Sarcini și responsabilități	Documente consultate, redactate ori colectate	Termene
Etapa de evaluare a riscurilor de corupție				
Nr. crt.	Numele și prenumele	Sarcini și responsabilități	Documente consultate, redactate ori colectate	Termene
Etapa de determinarea și implementare a măsurilor de prevenire/control al riscurilor de corupție				
Nr. crt.	Numele și prenumele	Sarcini și responsabilități	Documente consultate, redactate ori colectate	Termene

*) Se vor menționa, după caz: conducătorul Comisiei pentru prevenirea actelor de corupție în educație; consilier pentru integritate/etică, membru al Comisiei pentru prevenirea actelor de corupție în educație, șef coordonator al unității de muncă.

ANEXA 2
la [metodologie](#)

Chestionar pentru identificarea amenințărilor/riscurilor de corupție (ghid de interviu pentru conducerea structurii/componentelor, exclusiv coordonatorii unităților de muncă)

Data:
Structură:
Unitate de muncă/post:
La ce amenințări/riscuri de corupție considerați că sunteți expus dumneavoastră ori colegii în cadrul activității?
Ce vulnerabilități la corupție ar putea exista în planul reglementării, planificării, organizării, desfășurării și controlului activității dumneavoastră ori în cel al formării sau instruirii dumneavoastră/colegilor?
Care credeți că ar fi probabilitatea ca aceste vulnerabilități să se manifeste în cazul existenței unui interes de săvârșire a unei fapte de corupție? (alegeți un singur răspuns și argumentați).

—
|_| înaltă, deoarece

—
|_| medie, deoarece

—
|_| scăzută, deoarece

Cum ar putea acționa, ce demersuri ar trebui să întreprindă ori ce modalități concrete ar putea utiliza cineva interesat să exploateze aceste vulnerabilități pentru a săvârși o faptă de corupție?

Ce efecte ar putea avea în activitatea dumneavoastră materializarea riscurilor de corupție (săvârșirea unei fapte de corupție)?

Ce măsuri sunt aplicate actualmente pentru eliminarea sau controlul riscurilor de corupție?

Pentru a preveni materializarea riscurilor de corupție, ce soluții/măsuri credeți că sunt posibile/aplicabile în domeniul dumneavoastră de activitate?

Au existat cazuri de corupție (ori suspiciuni de acest gen) în cadrul domeniului de activitate gestionat sau în domenii de activitate similare din alte instituții?

Au încercat terții să influențeze deciziile vreunui angajat al structurii?

Conducerea este la curent cu eventuale acuzații de corupție care afectează instituția, un domeniu specific de activitate, anumite categorii de personal ori chiar angajați precis identificabili (prin intermediul modalităților de comunicare formală sau informală cu actuali sau foști angajați, cu reprezentanții organelor de control intern, cu beneficiari interni sau externi ai serviciilor publice furnizate de către instituție).

Este asigurată transparența procesului de adoptare a deciziilor, prin operațiuni de verificare, raportare și alocare explicită a responsabilităților sau prin furnizarea unei documentații complete și clare?

Există cerința de a ține o evidență clară, scrisă, a procesului de adoptare a deciziei, care să poată fi verificată de către o autoritate de auditare ori control?

.....
.....
.....

Precizați specificul programelor ori măsurilor de control stabilite și puse în practică pentru a elimina/reduce riscurile specifice de corupție pe care unitatea le-a identificat, precum și modul în care aceasta monitorizează și reevaluează aceste programe și controale.

.....
.....
.....

Precizați, pentru o structură având mai multe locații de desfășurare a activității.

1. natura și amploarea activității de monitorizare a locațiilor sau a segmentelor de activitate operaționale

.....
.....
.....

2. dacă există locații sau segmente de activitate în cazul cărora este mult mai probabil ca riscurile de corupție să existe/să se manifeste

.....
.....
.....

Dacă și în ce modalități concrete conducerea comunică angajaților punctele sale de vedere ori așteptările cu privire la practicile corecte de lucru și comportamentul etic (riscurile de corupție sunt sensibil reduse atunci când managementul demonstrează și comunică importanța valorilor și a comportamentului etic).

.....
.....
.....

ANEXA 3 la [metodologie](#)

FIȘĂ de analiză a activităților vulnerabile la corupție

Denumirea structurii:

Denumirea unității de muncă:

Data elaborării:

Responsabil cu elaborarea:

Data revizuirii:

Domenii de activitate	Activități vulnerabile, conform art. 16 din metodologie	Sarcini (zilnice, săptămânale sau ocazionale)

Nr. crt.	Documente întocmite frecvent în cadrul activităților	Conținutul documentelor	Periodicitatea întocmirii acestora	către cine - ce structură - îl transmite/de la cine - ce structură - îl primește

Nr. crt.	Unitățile/Compartimentele (interne ori externe structurii) cu care se colaborează pentru realizarea sarcinilor	Natura relațiilor de colaborare (activitățile desfășurate în comun)	Cadrul legal al cooperării

Nr. crt.	Materiale, instrumente, mijloace tehnice și auto utilizate pentru îndeplinirea sarcinilor

ANEXA 4
la [metodologie](#)

FIȘĂ
de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție

Denumirea structurii Ministerului Educației Naționale:		
Denumirea unității de muncă:		
Activitatea vulnerabilă conform art. 16 din metodologie:		
Data elaborării:	Membru al Comisiei pentru prevenirea actelor de corupție în educație/ coordonator al unității de muncă:	Data revizuirii:

Descrierea riscului (amenințarea):
Categoriile de personal expuse riscului:
Cauze/Vulnerabilități ce determină riscul: - cauze din domeniul reglementărilor - slăbiciuni la nivelul capacității de prevenire/control al riscului

- surse de amenințare

- particularități privind cultura organizațională și caracteristici privind resursele umane

Efectele/Consecințele probabile la nivelul obiectivelor/activităților structurii:

# Nivelul riscului	Probabilitate (P)*1)	Impact global (IG)	Expunere (P x IG)	Prioritatea*2) (1, 2 sau 3)
		#		
Componente/ Dimensiuni de impact	Importanța relativă a componentelor*3) (%)	Impact (de la 1 la 5)*4)	Importanța relativă x impact	
1.				
2.				
n.				
TOTAL	$\Sigma_{[1,n]} 100\%$	##	$\Sigma_{[1,n]} = \text{Impact Global (IG)*5)$	

Măsuri de prevenire/control existente, aplicate în prezent	Eficiența măsurilor*6)
1.	

Măsuri de prevenire/control suplimentare propuse pentru prevenirea/controlul riscului	Responsabil de risc
1.	

*1) Se acordă un scor de la 1 la 5 conform [anexei nr. 6](#) la metodologie.

*2) Conform [anexei nr. 9](#) la metodologie.

*3) Fiecărei componente/dimensiuni de impact i se alocă un procentaj referitor la importanță, astfel încât suma procentajelor alocate componentelor să fie 100%.

*4) Se acordă un scor de la 1 la 5 conform [anexei nr. 7](#) la metodologie.

*5) Valoarea rezultată se va trece în rubrica corespunzătoare impactului global (IG).

*6) Valoarea eficienței măsurilor se determină conform [anexei nr. 8](#) la metodologie.

Câmpurile aferente casetelor gri deschis au fost marcate cu #.

Câmpul aferent casetei gri închis a fost marcat cu ##.

1. NOTĂ:

Metodologia furnizează instrumente-suport pentru stabilirea cauzelor unui risc de corupție (analiza cadrului normativ, analiza incidentelor de integritate, analiza eficacității sistemului de control intern/managerial al structurii etc.), fiind necesar ca pentru fiecare amenințare descrisă să fie surprins contextul de desfășurare a acelei activități care ar putea permite manifestarea acesteia.

Pentru a structura activitatea de descriere a cauzelor/vulnerabilităților, comisiile pentru prevenirea actelor de corupție în educație vor avea în vedere următoarele:

- **cauze din domeniul reglementărilor** (inclusiv procedurile) aplicabile activității: multe dintre riscuri își au cauza în lipsa procedurilor, de multe ori fiind invocată ca explicație pentru materializarea riscurilor de corupție necunoașterea sau ambiguitatea unor reguli. În acest context trebuie identificate toate normele și procedurile aplicabile domeniului care prezintă elemente de vulnerabilitate și care pot fi exploatate sau interpretate subiectiv, astfel încât riscurile descrise să se producă;

- **slăbiciuni la nivelul capacității de prevenire/control al riscului:** sunt frecvente cazurile în care circumstanțele care favorizează apariția unor riscuri țin de un control defectuos al activității. Orice conducător al unei structuri din Ministerul Educației Naționale trebuie să se asigure că domeniul de care este responsabil funcționează, iar personalul trebuie să aibă convingerea că activitatea acestuia este supravegheată. În procesul de analiză a riscurilor de corupție este esențial să fie identificate particularitățile care determină vulnerabilitatea sistemului de control intern/managerial, fie pentru că măsurile nu sunt bine cunoscute de către cei care ar trebui să le aplice, fie pentru că acestea nu sunt aplicate în mod consecvent, fie că ele nu pot răspunde în totalitate situațiilor de risc (capacitate redusă de aplicare a măsurilor de prevenire/control);

- **surse de amenințare - persoane, de regulă, din exteriorul instituției care prezintă un interes ridicat** pentru obținerea unor avantaje prin presiuni la nivelul angajaților: presiuni politice, presiuni ierarhice, interes ridicat din partea unor grupuri infracționale, contactul cu publicul interesat de un serviciu sau de a scăpa de aplicarea unei sancțiuni, interesul comercial ridicat al unui serviciu public (de exemplu, un contract de achiziție, o autorizație, un permis), prezența permanentă a intermediarilor sau reprezentanților unor societăți comerciale în interacțiunea cu angajații etc.;

- **particularități privind cultura organizațională și caracteristici privind resursele umane:** curențe educaționale ori de conștientizare (lipsa cunoștințelor privind faptele de corupție, toleranța unor comportamente non-etice care nu sunt percepute a reprezenta o problemă), cauze sociale (lipsa unei locuințe, nivel scăzut de salarizare), cunoștințe insuficiente privind reglementările, procedurile ori regulile aplicabile etc., conștientizare insuficientă a măsurilor de control ce sunt aplicate etc.

ANEXA 5
la [metodologie](#)

RAPORT-MODEL

de evaluare a cadrului normativ aplicabil domeniului de activitate vizat

Domeniu de activitate/ Unitate de muncă						
Nr. crt.	Denumirea, emitentul și categoria actului normativ	Numărul articolului	Text (extras din actul normativ evaluat)	Elemente/ Factori potențiali de manifestare a corupției	Amenințări de corupție (fapte posibile ce pot fi generate de actuala reglementare)	Recomandări și concluzii

ANEXA 6
la [metodologie](#)

SCALĂ DE ESTIMARE
a probabilității de materializare a riscurilor de corupție

Factor	Scor	Descriere	Indicatori
aproape sigur	5	cel mai probabil se va concretiza > 80% șanse de apariție	este de așteptat să apară în marea majoritate a circumstanțelor profesionale; se va întâmpla fără îndoială, eventual frecvent; iminentă.
probabil	4	șansă considerabilă de apariție; nu este neobișnuit 61% - 80% șanse	va apărea probabil în multe circumstanțe profesionale; se va întâmpla probabil, dar nu va reprezenta o problemă persistentă pentru domeniul de activitate; s-a mai întâmplat în trecut.
posibil	3	producerea sa poate fi avută în vedere 41% - 60% șanse de materializare	ar putea apărea în anumite circumstanțe profesionale; se poate întâmpla ocazional; s-a întâmplat în altă parte, într-un domeniu de activitate similar.
foarte puțin probabil	2	minimă, dar nu imposibilă; nu este cunoscut să se fi produs 21% - 40% șanse de apariție	poate apărea doar în circumstanțe profesionale excepționale; nu este de așteptat să se întâmple; nu a fost semnalată în domeniul de activitate.
improbabil	1	practic imposibilă; nu a apărut niciodată 0% - 20%	este probabil să nu apară niciodată; foarte puțin probabil să se întâmple vreodată.

ANEXA 7
la [metodologie](#)

SCALĂ DE ESTIMARE

a impactului global al riscului

Factor	Scor	Indicatori	
major/ critic	5	• imposibilitate de îndeplinire a obiectivelor stabilite pentru domeniul de activitate; • deteriorarea pe termen lung a eficienței activității, întârzieri majore în derularea activităților planificate (mai mult de 6 luni); • pierderi financiare severe pentru înlocuirea ori instruirea personalului, schimbarea procedurilor de desfășurare a activității, achiziții neplanificate de mijloace tehnice etc., reprezentând 25% și mai mult din bugetul anual alocat instituției; • publicitate negativă la nivel internațional, implicarea factorilor politici de la nivel central ori instituțional pentru gestionarea situației create.	Riscul de corupție contribuie direct la apariția sau proliferarea faptelor de corupție, la facilitarea ori determinarea personalului să comită asemenea fapte.
ridicat	4	• impact semnificativ asupra obiectivelor domeniului afectat, afectarea eficienței acesteia; • perturbarea pe termen mediu a activității, întârzieri semnificative privind desfășurarea în condiții normale a activității (între 3 - 6 luni); • pierderi financiare majore pentru instituție; • publicitate negativă la nivel național, pierderea încrederii din partea beneficiarilor serviciilor publice.	
moderat	3	• obiective profesionale atinse parțial, afectarea semnificativă a eficienței acesteia; • perturbarea pe termen scurt a activității; • pierderi financiare semnificative pentru instituție (cel puțin 10% din buget); • o anumită publicitate negativă la nivel local.	Riscul de corupție poate genera parametri favorizanți pentru apariția sau proliferarea faptelor de corupție.
redus	2	• impact minor asupra atingerii obiectivelor profesionale; • întreruperea neglijabilă, ne semnificativă a desfășurării activității; • pierderi financiare moderate pentru instituție (5% sau mai mult din bugetul alocat); • unele șicane publice izolate, neînsoțite însă de pierderea încrederii.	Riscul de corupție contribuie puțin ori deloc la apariția sau proliferarea faptelor de corupție.
foarte redus	1	• impact minimal sau nesemnificativ asupra atingerii obiectivelor; • nicio perturbare în privința calendarului activității; • pierderi financiare nesemnificative ori minimale pentru	

	structură; • susceptibil de a conduce/provoca publicitate negativă.

ANEXA 8
la [metodologie](#)

EVALUAREA MĂSURILOR DE CONTROL AL RISCURILOR DE CORUPȚIE*)

*) Se referă atât la măsurile de control/prevenire existente, cât și la cele suplimentare propuse. Fiecare măsură de control/prevenire trebuie să răspundă la cele 3 întrebări, iar în funcție de răspuns va primi un punctaj. Scorul total ($I_1 + I_2 + I_3$) indică nivelul de eficiență al măsurii de control/prevenire.

	Întrebarea 1	Întrebarea 2	Întrebarea 3
	Măsura se adresează în mod efectiv riscului identificat?	Măsura este bine documentată și comunicată, în mod oficial, celor interesați sau implicați?	Măsura stabilită este operațională și aplicată în mod consecvent?
nu	1	1	1
parțial	3	2	2
da	6	3	3
	I_1	I_2	I_3

Nivel	Scor ($I_1 + I_2 + I_3$)	Descriere
ineficient	3	În cel mai bun caz, măsura se adresează riscurilor, dar nu este bine documentată sau aplicată; în cel mai rău caz, măsura nu se adresează cu adevărat riscului vizat, nefiind nici documentată și nici aplicată.
redus/slab	4	Măsura se adresează riscului, cel puțin în parte, dar documentarea și/sau aplicarea trebuie sensibil îmbunătățite și adaptate.
bun	5 - 8	Măsura se adresează riscului, dar documentarea și/sau aplicarea trebuie îmbunătățite.
foarte bun	9 - 12	Măsura se adresează riscurilor, este bine documentată și este pusă în aplicare.

ANEXA 9*)
la [metodologie](#)

*) Scala de evaluare este reprodusă în facsimil.

SCALA DE EVALUARE
a expunerii la riscuri de corupție

Nivel de probabilitate

	x	x	#	#	#
aproape sigur	5	10	15	20	25
5					

probabil 4	x 4	x 8	# 12	# 16	# 20	
posibil 3	x 3	x 6	# 9	# 12	# 15	
foarte puțin probabil 2	% 2	% 4	% 6	x 8	x 10	
improbabil 1	% 1	% 2	% 3	% 4	% 5	
	foarte redus 1	redus 2	moderat 3	ridicat 4	critic 5	Nivel de impact

	CATEGORII DE RISCURI	PRIORITATE	TERMEN
#	riscuri înalte/ extreme	Prioritate 1	necesită concentrarea atenției conducerii structurii pentru adoptarea/implementarea unor măsuri urgente de prevenire/control adecvate
x	riscuri moderate	Prioritate 2	pot fi monitorizate sau controlate, prin creșterea eficacității măsurilor existente sau, după caz, prin adoptarea unor măsuri suplimentare de prevenire/control
%	riscuri minore	Prioritate 3	pot fi tolerate și vor fi considerate inerente activităților structurii MEN, față de care nu este necesară adoptarea unor măsuri suplimentare, ci doar aplicarea celor existente

Figura 1 Lex: Scala de evaluare a expunerii la riscuri de corupție

ANEXA 10
la [metodologie](#)

REGISTRUL RISCURILOR DE CORUPȚIE

Partea I - Identificarea, descrierea și evaluarea riscurilor

Nr. crt.	Identificarea și descrierea riscurilor		Evaluarea riscurilor						
			Descrierea riscului (amenințarea) de corupție	Cauze	Parametrii riscului			Măsuri existente	Aprecierea măsurilor existente*1)
					Probabilitate	Impact global	Expunere (col. 4 x col. 5)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1.									
2.									
3.									

*1) Valoarea trecută în [anexa nr. 4](#) la metodologie, la "Eficiența măsurilor".

Partea a II-a - Determinarea și aplicarea măsurilor de prevenire/control

Semnificația coloanelor din tabelul de mai jos este următoarea:

- A - Probabilitate
- B - Expunere (col. 8 x col. 9)
- C - Prioritate

Nr. crt.	Descrierea riscului (amenințarea) de corupție	Măsuri suplimentare*2)	Termen/Durată de implementare	Responsabil(i) de risc*3)	Monitorizare și revizuire					
					Evaluarea măsurilor de control		Parametrii riscului revizuit*4)			
					Indicatori de evaluare*5)	Riscuri de corupție materializate*6)	A	Impact global	B	C

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.										
2.										
3.										

- *2) Măsurile de prevenire/control suplimentare, din [anexa nr. 4](#) la metodologie.
- *3) Conform [anexei nr. 4](#) la metodologie.
- *4) Se determină pentru riscurile de corupție materializate.
- *5) Pentru fiecare măsură de control/prevenire suplimentară propusă, conform [anexei nr. 8](#) la metodologie.
- *6) Corespunzător riscului descris.

Figura 2Lex: Registrul riscurilor de corupție
